

EAÜ REVISJONIKOMISJONI AKT

Käesolev akt on koostatud 20. aprillil 2023.a. Eesti Autorite Ühingu läbiviidud revisjoni kohta. Kontrolli viis läbi EAÜ revisjonikomisjon koosseisus: Imre Sooäär, Tajo Kadajas ja Margo Kõlar. Revisjonikomisjon kontrollis pisteliselt EAÜ bilanssi ja tulude-kulude õigsust perioodil 01. jaanuar – 31. detsember 2022. a. Lisaks kontrolliti autoritasude arvestamise ja väljamaksmise õigsust.

Komisjoni tähelepanekud:

1. Põhi- ja käibevarade arvestus.

Põhivarasid oli seisuga 31.12.2022. a. arvel summas **563 834 eurot** (sh. hooned koos maaga summas **506 988** eurot, inventar ja seadmed summas **56 846** eurot. Möödunud aruandeaastaga võrreldes on EAÜ põhivarade maksumus suurenenud **74 349** eurot ehk **15,2 %**.

Käibevarasid kokku oli 31.12.2022. a. seisuga summas **11 769 543**

eurot sh. raha- ja pangakontod summas **2 864 160** eurot, mitmesugused nõuded summas **365 382** eurot ja deposiidid summas **8 540 000** eurot. Möödunud aruandeaastaga võrreldes on EAÜ käibevarad suurenenud **1 142 072** eurot ehk 10,7 %.

EAÜ **varade kogumaksumus** (põhi- ja käibevara kokku) oli seisuga 31.12.2022.a. **12 333 377** eurot.

EAÜ **varad** möödunud aruandeaastaga võrreldes suurenesid **1 216 421** eurot ehk **10,9 %**.

EAÜ **lühiajalised kohustused** 31.12.2022. a. seisuga olid **10 634 530** eurot. Jaotamata ja välja maksmata honorar moodustas sellest **10 070 076** eurot, muud lühiajalised kohustused kokku **564 455** eurot.

EAÜ **reservid** seisuga 31.12.2022. a. on **1 698 847** eurot, suurenemine **185 406** eurot ehk 12,3 %.

2. Tulud ja kulud.

2022. aastal laekus EAÜ-le **litsentsitasusid** brutosummas **10 188 859** eurot, netosummas ilma käibemaksuta **9 929 761** eurot, millest arvestati vahendustasu **1 543 990** eurot, mis teeb keskmiseks vahendustasu protsendiks **15,5 %**, nagu mullugi. Möödunud aruandeaastaga võrreldes suurenesid 2022. aastal EAÜ litsentsitasude laekumised **2 858 123** euro võrra ehk **39,0 %**. Suuresid kõik tululiigid, v.a. **GLA kaabel ja tulu välismaalt**.

Lisaks litsentsitasudele moodustasid EAÜ muud tulud 2022.a. kokku **126 584** eurot, mis olid mullusega peaaegu samal tasemel. (-5780 €, -4,4%)

Kõik **EAÜ laekumised kokku** moodustasid 2022.a. **10 315 443** eurot, suurenemine mullusega võrreldes **2 852 344** eurot ehk **38,2 %**.

EAÜ **kulud** kokku moodustasid 2022. aastal **1 076 694** eurot, suurenemine mullusega võrreldes **60 374** eurot ehk **5,9%**.

Kasvasid palgakulud, elekter, tarkvara arendus ja -hooldus, lähetuskulud, bürookulud ja töötajate tervise edendamise kulud.

Vähenesid kohtukulud, majanduskulud, koolituskulud ja kindlustuskulud.

3. Autoritasude arvestus ja väljamaksmine.

Komisjon kontrollis pisteliselt autoritasude jaotust (arvestust) ja väljamaksmist.

2022. aastal **jaotati autoritasu Eesti muusikaautoritele kokku 3842** autorile summas **2 062 494** eurot (aasta varem 4052 autorile summas 2 296 305 eurot).

Autoritasu väljamakseid tehti Eesti muusikaautoritele 2022. aastal kokku **2032** autorile summas **2 282 842** eurot (aasta varem 2303 autorile summas 2 133 937 eurot).

Eesti audiovisuaalide autoritele maksti 2022.a. välja autoritasu **1 799 258** eurot (mullu 229 603).

Eesti kunsti autoritele maksti 2022.a. välja autoritasu **95 775** eurot (mullu 94 402).

Välisühingutele maksti 2022.a. autoritasusid välja **2 661 212** eurot (mullu 2 435 248).

Välisühingutele jaotatakse ja makstakse välja muusikateoste autoritasusid 1–4 korda aastas.

Jaotatud (arvestatud) ja väljamakstud tasud erinevad seetõttu, et igakuuliselt makstakse autoritele välja summad 50 eurot ja rohkem, kvartalis korra 30 eurot ja rohkem. See võimaldab meil säästa pangaülekandekulusid ja vähendada tööajakulu.

Revisjonikomisjon tutvus pisteliselt raadio- ja televisiooni esituste ja avaliku esituse eest tasude arvestusega. Arvestus toimub EAÜ andmebaasis kuude kaupa teoste ja autorite lõikes.

Aruandluses on paratamatult esinev loomulik viivis, kuna koostööpartnerid esitavad aruandeid kvartaalselt ja välisorganisatsioonid aasata lõikes.

Kõik internetiühendust omavad autorid saavad jälgida oma autoritasude arvestust ja laekumisi oma kasutajaliidese kaudu, samuti sealsamas ka oma uusi teoseid registreerida.

Revisjonikomisjoni kontrolli tulemusel autoritasude arvestuse põhimõtetes vigu ei avastatud.

Tänu uuele kasutajaliidesele on andmestik muutunud läbipaistvamaks.

EAÜ liikmetelt on tulnud revisjonikomisjonile palveid auditeerida autoritasude õiget ja õiglast kajastamist eri valdkondades.

3.1 Koostööpartnerid ja nende poolt esitatavad aruanded

Suurimad probleemid paistavad olema erinevate koostööpartneritega, eelkõige mõnede kontserte korraldavate organisatsioonidega, kellel on olnud andmete esitamisel ja ka arvete maksmise osas vajakajäämisi ning viivitusi.

3.1.1 Kontserdikorraldajad.

Revisjonikomisjon auditeeris liikmete palvel kontserdikorraldajate **Tallinn Music Week (juht Helen Sildna)** ja **Damn Loud Agency (juht Roman Demtšenko)** poolt autoritasude kajastamist ja maksmist. Mõlema kontserdikorraldaja osas on olnud varasemalt arvete ja aruandlusega viivitamist, kuid tänaseks on kõik arved tasutud.

Tallinn Music Week on aastatel 2015-2018 korduvalt EAÜ-le pikalt võlgu olnud ja EAÜ on olnud sunnitud pöörduma kohtusse. Peale kahte kohtulahendit on autoritasud tänaseks kõik EAÜ-le makstud koos viiviste ja kohtukuludega.

Damn Loud Agency puhul on olnud palju probleeme juba alates 2018. aastast. DLA ignoreeris EAÜ pöördumisi ja lõpuks oli EAÜ sunnitud pöörduma abi saamiseks politsei poole. Algatati kolm kriminaalasja, mis puudutasid DLA poolt klubis Tapper aastatel 2018-2020 korraldatud kontserte. Tänapäevaks on DLA EAÜ-le nende kontsertidega seotud saamatajäänud litsentsitasu ära maksnud. Tegemist polnud mitte maksejõuetuse vaid teadliku käitumisega seadust rikkuda.

Revisjonikomisjonil puudub võimalus hinnata koostööpartnerite puhul kas makstud autori- ja litsentsitasud vastavad ka tegelikule olukorrale ja kontserdiküllastajate arvule. Loodame koostööpartnerite aususele ja seaduskuulekusele ning liikmete endi poolt tulevale informatsioonile ning valvsusele.

3.1.2 Eratelekanalid.

EAÜ liikmed on palunud auditeerida autoritasude laekumist eratelekanalilt. Probleem oli pikalt AS-iga All Media Eesti, kes ei maksnud alates 2018. aastast EAÜ-le

litsentsitasu oma teleprogrammides TV3 ja TV6 kasutatud muusikateoste ja AV teoste eest. EAÜ oli sunnitud pöörduma kohtusse ja kohtuvaidlus lõppes alles 2022 aasta mais Tallinna Ringkonnakohtus ja seda kompromissiga. AS All Media Eesti maksis EAÜ-le kahjuhüvitisena 635 000 eurot.

EAÜ suhe eratelevisiooniteenuse osutajatega põhineb usaldusel. St põhimõtteliselt EAÜ usaldab, et koostööpartnerid panevad kogu info nende poolt kasutatud muusikateoste kohta EAÜ-le saadetavatesse aruannetesse kirja.

Probleemiks on olnud fonogrammide kasutamise tasud turul ehk täpsemalt Eesti Fonogrammitootjate Ühingu (EFÜ) tasud, mis on oluliselt kõrgemad, kui EAÜ tasu ja seega soodustavad kataloogide, nagu näiteks Apollo kasutusele võttu eesti autorite loomingu asemel. Näiteks EAÜ tasu on 0,75 eurot fonogrammi ja selles sisalduva esituse telesaates kasutamise iga sekundi eest, millele lisandub EFÜ tasu. Seega kasutavad televisiooniteenuse osutajad (sh ERR) palju Apollo Music'u kataloogis olevat telesaadete helindamiseks. Samuti on Apollo Musicu kataloogi kuuluvate fonogrammide kasutamine väga mugav. Sealt on võimalik teemade kaupa leida enda saate jaoks sobilik fonogramm, aga samas vähenevad paraku Apollo teenuse kasutamisega Eesti autoritele makstavad tasud.

EAÜ lepingutes eratelevisiooniteenuse osutajatega on kokku lepitud, et kui tegemist on televisiooniteenuse osutaja n-ö omasaatega, siis ei pea televisiooniteenuse osutaja täiendavalt muusikateoste salvestamise (ehk sünkroniseerimise/helindamise) eest tasu maksma, sest see on kaetud edastamise eest makstava litsentsitasuga, mis on 1,9% nende käibest. Kusjuures televisiooniteenuse omasaate alla ei liigita EAÜ ainult neid saateid, mis on toodetud televisiooniteenuse osutaja enda poolt või kus televisiooniteenuse osutaja on kaastootjaks, vaid ka selliseid saateid, mis on tellitud mõnelt sõltumatult tootjalt ja kus see sõltumatu tootja on oma õigused selle saate suhtes televisiooniteenuse osutajale üle andnud.

Samas on ka mõningaid telesaateid, kus EAÜ on eraldi andnud loa sõltumatule tootjale muusikateoste salvestamiseks.

Soovitame EAÜ tegevjuhil astuda läbirääkimistesse EFÜ-ga tasutde ühtlustamise ja vähendamise suunas, et eesti autorite muusika oleks konkurentsivõimeline väliskataloogidega ja soodustada eesti autorite loomingu kasutamist.

EAÜ liikmed peaksid arvestama, et koostööpartnerite puhul on aruandluses juba nimetatud ajaline viivis ja andmed ei ilmu kohe kasutajaliidesesse. **Seega soovitab revisjonikomisjon liikmetel varuda kannatust** ja kui mõistliku aja jooksul ikka ei ole teoste kasutamise eest tasud laekunud, siis pöörduda EAÜ poole probleemide lahendamiseks.

3.1.3 Välisriikidest laekuvad tasud.

Üldjuhul saab EAÜ välisriikide ühingutelt tasusid üks kord aastas. Probleeme võib olla välisriikides raadiotes edastatud Eesti autorite muusikateoste eest tasude kättesaamisega. Samuti ka selliste kasutustega, kus Eesti esitaja esines mõnes välismaal asuvas baaris või väiksemas klubis. Näiteks USA-st on praktiliselt võimatu selliste kasutuste eest tasu kätte saada.

Siiski kutsuks revisjonikomisjon autoreid ja ka esitajaid üles aktiivsemalt EAÜ-d teavitama oma välismaal toimunud teoste esitustest ja esinemistest. EAÜ saab selle info edastada oma sõsarühingutele ja kui autorid/esitajad on EAÜ-le saatnud ka repertuaariaruande, siis saab EAÜ selle aruande oma sõsarühingule edastada.

Ühingud vastastikku üksteist ei auditeeri. Kuid CISAC võib oma liikmeks olevaid ühinguid auditeerida.

4. EAÜ juhatuse töö

Tulenevalt EAÜ põhikirjast (punktid 4.19 ja 4.21) on revisjonikomisjonil kohustus kontrollida juhatuse töö vastavust kehtivatele seadustele ja EAÜ põhikirjast kinni pidamist. Revisjoni komisjon tutvus 2022.a. juhatuse protokollidega ja on pisteliselt osalenud juhatuse koosolekutel ilma hääleõigusega. Tutvudes juhatuse protokollidega ei tuvastanud revisjoni komisjon juhatuse poolt EAÜ põhikirja ega kehtivate seaduste rikkumist.

5. Pärnu puhkemaja tegevus ja kulud

Autorite ühingu liikmetel oli mullu jätkuvalt võimalik kasutada Pärnu puhkemaja (Karusselli 47), EAÜ liikmed on maja broneerimisel ja kasutamisel eelisseisundis. Ühe toa kasutushind ööpäevas madalhooajal on 20/30 eurot olenemata EAÜ liikmelisusest, kolmel suvekuul aga 25/35 eurot EAÜ liikmele ja 40/55 eurot mitteliikmele. Ettetellimisel saab kasutada ka sauna (2h = 30 €).

Pärnu puhkemaja tulud olid 2022. a. kokku 13 467 eurot, mullusest -875 eurot ehk -6,1 %. Pärnu puhkemaja kulud koos palgakuluga moodustasid 2022. a. 21 048 eurot, suurenemine mullusega võrreldes mullusega 831 eurot ehk 4,1 %.

2022 aastal oli Pärnu puhkemaja kahjum 7582 eurot, suurenemine 1706 €.

Revisjonikomisjon soovib kahjumiga töötava Pärnu puhkemaja võõrandada, kuna see ei toeta EAÜ põhitegevust ja on pigem eelarvele koormaks.

Kokkuvõtteks

2022. a oli EAÜ-le hea aasta. Suurenen litsentsiasude laekumine, samuti erakopeerimise tasu, tulude kasv mullusega võrreldes 38,2 %, kulud suurenesid samal ajal 5,9 %.

EAÜ reservid suurenesid 185 406 euro võrra ehk 12,3 %. Reservid võimaldavad maksta lisahonorari autoritele, toetust eakatele autoritele, premeerida ühingu töötajaid nende töötulemuste eest, tasustada juhatuse ja revisjonikomisjoni tööd.

EAÜ möödunud majandusaasta andmete kontrollimiseks kaasati vastavalt raamatupidamise seaduse nõuetele audiitor, nagu eelmistel aastatel. See nõue tuleneb meie ühingu bilansi mahust. Komisjon teeb järgmised ettepanekud EAÜ juhatusele:

- 1. Jätkata lepingute uuendamist ja ajakohastamist koostööpartneritega. Senised lepingute uuendamised on olnud tulemuslikud ja võimaldanud autoritel saada õiglast tasu oma teoste eest vastavalt kehtivatele seadustele.**
- 2. Jätkata tööd aruandluse automatiseerimise ja IT lahenduste ajakohastamisega, ning andmete liikumise parandamisel partneritega. Eriti puudutab see piletimüügi organisatsioone kes on olnud tõrksad oma andmebaaside jagamisel EAÜ-ga, et aruandlus oleks läbipaistev ja võimaldaks seda paremini kontrollida.**
- 3. Jätkata koostööd ministeeriumitega seadusloome uuendamisel, et koostööpartneritel oleks võimaluse korral seadusest tulenevad kohustused oma andmebaase EAÜ-ga jagada ja seega võimaldada autoritasude õiglast ja auditeeritavat kajastamist. Täna lähtume paljuski usaldusest koostööpartnerite vastu, aga EAÜ-l pole võimalik nende tööd ja esitatud andmeid auditeerida, kui nad ise selleks koostöövalmid pole.**
- 4. Jätkata ühiskonna teavitamise ja teadlikkuse tõstmise kampaaniaid autoritasude kogumise ja selgitamise osas. Suurem teadlikkus parandab pikas perspektiivis ka autoritasude laekumist.**

Komisjon leidis, et EAÜ raamatupidamine vastab Eesti finantsaruandluse standardile ja kehtivatele seadustele. Revisjoni käigus ei avastatud raamatupidamise arvestuses põhjendamatuid kulutusi. Komisjon hindab kõrgelt EAÜ büroo töötajate kõrget professionaalsust ja uue tegevjuhi tööd.

Koostatud 20 aprillil 2023. A.

Allkirjastatud digitaalselt.

EAÜ revisjonikomisjon: esimees: Imre Sooäär
liikmed: Tajo Kadajas
Margo Kõlar